

- Manglende viden om og dokumentation af erhvervsaktive pårørendes udfordringer, som påvirker deres arbejde.
- Savner dokumenteret viden om:
 - hvilke udfordringer står erhvervsaktive pårørende overfor?
 - hvordan påvirker udfordringerne deres arbejdsliv?



DET VED VI OM PÅRØRENDE OG ARBEJDSMARKEDET

Der findes en del undersøgelser omkring pårørende. Nogle få behandler erhvervsaktivitet:

— **Undersøgelse om pårørende**

Ældre Sagen, juli 2017

— **Pårørende**

Ulykkespatientforeningen, februar 2017

— **Voksne børn til modtagere af hjemmehjælp**

Ældre Sagen & Danmarks Statistik, juni 2015

— **Pårørendesurvey**

Pårørende i Danmark, 2015

— **Hjælp til svage ældre over tid**

ViVe – Det nationale forskningscenter for viden og velfærd, 2017 (Notat baseret på Ældre databasen 2002-2012)

— **Unge pårørende og efterlattes trivsel**

CEFU, 2012

— **Embracing Carers International Survey**

Merck, 2017

UNDERSØGELSE OM PÅRØRENDE (TIL ÆLDRE) ÆLDRE SAGEN 2017

- _ 95 % finder det naturligt at hjælpe
- _ 21 % hjælper med at kontakte myndigheder, ledsage til lægebesøg o.lign.
- _ **11 % er helt eller delvis enige i, at det påvirker deres arbejdsliv negativt**
- _ 44 % føler sig nødt til at hjælpe pga. utilstrækkelig offentlig hjælp
- _ 14 % angiver, at det påvirker deres helbred negativt at hjælpe
- _ 21 % angiver, at det er belastende at hjælpe
- _ Flere kvinder angiver, at de føler sig belastede (kvinder 29 %, mænd 12 %)
- _ **Flere kvinder angiver, at hjælpen går ud over deres arbejdsliv (kvinder 19 %, mænd 10 %)**

Ældre  Sagen

PÅRØRENDE – ULYKKESPATIENTFORENINGEN 2017

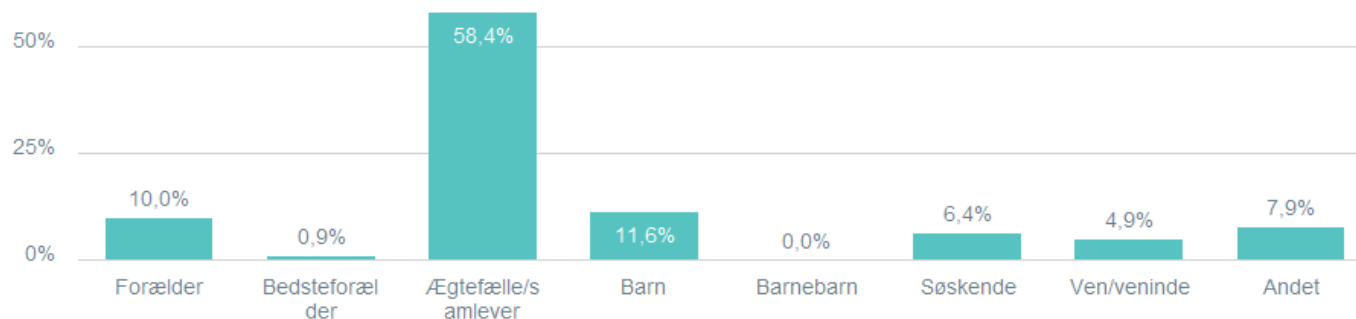
__ 65 % af pårørende føler sig stressede

__ 79 % tilsidesætter egne behov

__ 56 % oplever træthed som et problem

__ **39 % oplever, at det har haft negative konsekvenser for deres tilknytning til arbejdsmarkedet at være pårørende til ulykkespatienter**

__ 300 pårørende deltog. Pårørendetilknytningen var fordelt således:



PÅRØRENDEUNDERSØGELSE OM VOKSNE BØRN AF HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE - ÆLDRE SAGEN 2015

— **36 pct. oplever, at det påvirker deres beskæftigelsesmæssige situation negativt.** Heraf er hver tiende i undersøgelsen gået ned i tid

— **43 % af kvinderne angiver, at deres beskæftigelsessituation er påvirket af, at de hjælper, blandt mænd er det 29 %**

— **En femtedel angiver, at de har mistet indtægt**

— **Ca. en tredjedel har sagt nej til nye opgaver på jobbet**

— **Næsten halvdelen har oplevet koncentrationsbesvær på arbejde**

Hyppighed af omsorgsarbejdet:

— Størstedelen hjælper hver uge

— 23 % hjælper dagligt eller næsten dagligt

— 45 % hjælper 1-2 gange om ugen

— 32 % hjælper under 1 gang om ugen (kvinder 28 %, mænd 36 %)

— 70 % deltager ved lægesamtaler, kontakt til myndigheder el.lign.

ÆLDRE SAGENS PÅRØRENDEUNDERSØGELSE OM VOKSNE BØRN AF HJEMMEHJÆLPSMODTAGERE 2015 - FORTSAT

— Kvinder hjælper hyppigere end mænd og i flere timer end mænd

— **Blandt kvinderne er 18 % deltidsbeskæftigede, andelen blandt mænd er 3 %**

Pårørende belastes af:

— Bekymring: 87 % inden for de seneste 6 måneder, især kvinder

— Presset hverdag: 59 % heraf oplever 43 %, at det psykiske helbred påvirkes og 23 % er blevet fysisk dårligere



— **65 % af erhvervsaktive pårørende har taget fri fra arbejde pga plejeopgaver, deltagelse i lægebesøg el.lign. (kvinder 68 %, mænd 56 %)**

— **11 % er gået ned i tid som direkte følge af at være pårørende**

— **Yderligere 16 % har overvejet at gå ned i tid**

— 18 % af pårørende rammes selv af kronisk sygdom

— 45 % føler sig nedtrykte eller er deprimerede

— 38 % lider af søvnproblemer

— 36 % oplever stress som direkte følge af livet som pårørende.



Pårørende i Danmark

- trivsel for alle i familien

HJÆLP TIL SVAGE ÆLDRE OVER TID - VIVE 2017 (TAL 2012)

- _ Pårørende over 52 år, der hjælper (sviger)forældre, hjælper med:
 - _ 29 % husligt arbejde
 - _ 28 % pengesager, myndigheder
 - _ 21 % lægebesøg o.lign.
- _ 5,6 % og 7,6 % overvejer at sige job op pga. familiemæssige årsager (afhængig af antal opgaver, man hjælper med)
- _ Signifikant mindre hjemmehjælp og mere hjælp fra pårørende i perioden 2002-2012

VIDEN TIL
VELFÆRD



- _ Unge pårørende (15-24 år) oplevet tilstand: svagt øget tilbøjelighed til at angive, at de ofte eller altid har problemer, der gør det svært for dem at klare hverdagen (10,1 %, efterladte 13 %, andre 7,9 %)
- _ Job og uddannelse:
 - flere pårørende og efterladte er i arbejde**
 - flere efterladte er i gang med en videregående uddannelse**Men tager man højde for aldersforskellen er der en tilbøjelighed til, at disse forskelle forsvinder.

EMBRACING CARERS INTERNATIONAL SURVEY - MERCK M.FL. 2017

— **27 % af pårørende mener, deres karriere er blevet negativt påvirket**

— **20 % er gået ned i tid**

— **30 % oplever, at pårørendeforholdet har sat deres privatøkonomi under pres**



— 47 % føler sig deprimerede

— 58 % sover dårligt om natten

— 54 % har ikke tid til at passe deres eget helbred med nødvendige lægebesøg

— 27 % oplever, at forholdet mellem familiemedlemmer er blevet negativt påvirket

-
- _ Så hvad kan vi lære af tidligere undersøgelser ift arbejdsmarkedet?
 - _ Mange indikationer på, at **pårørendes fysiske og psykiske helbred påvirkes** negativt af deres pårørendegerning.
 - _ **Kvinder tager flere opgaver og større ansvar, og belastes hårdere** af pårørendegerningen ift arbejdsliv og helbred.
 - _ **Det påvirker jobbet at være pårørende.** Men det svinger meget i de forskellige undersøgelser, hvor stor påvirkningen er. Undersøgelserne spænder mellem, at 11 % og 39 % angiver, at deres arbejde er påvirket.
 - _ Graden af påvirkning hænger sammen med størrelsen af arbejdsbyrden, hvilket type relation, der er tale om, og hvor mange år, pårørendeopgaven strækker sig over

HVAD MANGLER VI VIDEN OM?

-
- **Helbred**, fysisk/psykisk. Stress pga. presset ved at være pårørende? Andet?
 - **Arbejdsgiver:** Muligheder for fleksibilitet i arbejdstiden? Har arbejdspladser politikker ang. pårørende? Opbakning til omsorgsdage? Hvad dækker sundhedsforsikringerne?
 - **Nedprioritering af job:** Missede deadlines, nedjustering af karriere, dårlig samvittighed over for kollegaer? Hvad har du måtte sige nej til ift. arbejde?
 - **Hvad koster det samfundet?** Hvad mister virksomhederne i tabt arbejdsfortjeneste? Hvordan påvirkes studerendes karriereforsøg? Hvad koster det at "reparere" på pårørende?
 - **Tid brugt på myndigheder**, sagsbehandlere, kvaliteten af hjælp, kan det gøres smartere?
 - **Orlovsmuligheder?** Tilbagevenden efter orlov? Heltid-/deltidsorlov?
 - **Økonomi:** Mindre i løn? Lønkomensation? Pension? Ansat som hjælper?
 - **Andet:** alder, type af relation, netværk, multisyge familier mv.

-
- _ Vi ønsker at afprøve hypoteser om hvorvidt:
 - _ pårørendes engagement kan resultere i kortere og længere sygemeldinger og orlov
 - _ Velfærdstab: hvad koster det virksomhederne?
 - _ Investeringstab: uddannelse går i stå pga. pårørendebelastningen
 - _ pårørende bruger feriedage og afspadsering på at tage med til læge og behandling eller træde til i akutte situationer - og har dermed sjældent fri
 - _ pårørendes engagement påvirker karrieremuligheder, fx fordi pårørende har sagt nej tak til opgaver eller forfremmelser, vælger mindre krævende jobs, træder ud af arbejdsmarkedet i en periode, osv.
 - _ virksomhederne har lav eller ingen fokus på pårørendeudfordringen
 - _ pårørende påvirkes forskelligt afhængig af jobtype
 - _ har vidensarbejdere større fleksibilitet end præsenskrævende jobs?
 - _ kan præsensarbejdere lettere få deltidsjobs end vidensarbejdere?
 - _ giver større fleksibilitet mere stress?

-
- _ Kommentarer til hypotesen, ideer til analysen, andet?
 - _ Input til måder, digitale løsninger kunne lette jeres hverdag?
 - _ Mulighed for virtuelt at deltage ved lægebesøg?
 - _ Online sagsbehandling?
 - _ Pårørende adgang til e-boks etc?

